

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๕/ว(ก) ๓๓/๒๖

๒๒/๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓

เรื่อง หลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐ
ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

เรียน รัฐ-นร. (นายอภิสิทธิ์ ๑), ผู้ว่า-คณ., เลขา-สทก., เลขา-ควม.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ด่วนที่สุด ที่ ทม ๐๒๐๔ (๑)/๑๘๒๓
ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๕/๔๕๘๕
ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๑๓๐๑/๑๑๑๕
ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๐/๑๑๔๖๘
ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๓
๕. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๑๐๑.๔.๓/๑๔
ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ด้วยทบวงมหาวิทยาลัยขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักการ
และแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็น
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งกระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ลงมติเห็นชอบ
ในหลักการตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ ทั้ง ๓ ข้อ โดย

๑. ในการบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้อิสระกับมหาวิทยาลัย นั้น
ให้ทุกมหาวิทยาลัยคำนึงถึงเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพของการศึกษา โดยมีหลักการ ดังนี้

๑.๑ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๒ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ

๑.๓ มีความรับผิดชอบในการบริหารงาน และ

๑.๔ มีระบบการปกครองที่ดีในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

โดยกำหนดเป็นสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกับรัฐบาล

๒. การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการปรับเปลี่ยนข้าราชการเข้าสู่การเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยหลักการไม่ควรมีบุคลากร ๒ ประเภท ในหน่วยงานเดียวกัน ดังนั้น จึงควรมีบุคลากรประเภทเดียว แต่หากมีความจำเป็นในระยะแรกก็อาจให้มีบุคลากร ๒ ประเภท ไปก่อน โดยให้มีเป้าหมายกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนให้มีบุคลากรประเภทเดียวในที่สุด ส่วนจะกำหนดระยะเวลาเท่าใดให้แต่ละมหาวิทยาลัยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น ไม่นเกิน ๔ ปี ตามแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) เป็นประธาน ได้พิจารณาไว้

๓. การให้ข้าราชการที่เปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อเนื่องนั้น ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งและพัฒนาองค์การมหาชน ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เป็นประธาน โดยให้เฉพาะข้าราชการมหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไปอีกเสมือนเป็นข้าราชการ และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป

๔. เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนคชช. และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับฐานะทางการเงินการคลังของประเทศ

๕. การขอให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มหาวิทยาลัยที่จะเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการ ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ นั้น เนื่องจากการเปลี่ยนสภาพยังคงมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพมหาวิทยาลัยจึงไม่เข้าลักษณะเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๕ แห่งประมวลรัษฎากร และไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้แต่อย่างใด จึงไม่มีกรณีที่จะต้องดำเนินการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มหาวิทยาลัยอีก

๖. การขอให้ผู้บริจาคทรัพย์สินหรือเงินให้กับมหาวิทยาลัยให้สามารถนำไปยกเว้นหรือลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ นั้น เห็นชอบให้ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่มหาวิทยาลัยได้รับสิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพ โดยให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณากำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากรที่ออกตามความในประมวลรัษฎากร

๑. การแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ "ข้าราชการ" ตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หมายความว่ารวมถึง พนักงานของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐด้วย นั้น สามารถระบุในกฎหมายของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุน ฯ ได้เปิดช่องไว้แล้ว โดยหลักการ รัฐสนับสนุนการได้รับเงินทดแทนในลักษณะบำเหน็จหรือบำนาญจากเงินงบประมาณของทางราชการส่วนหนึ่งซึ่งต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงฐานเงินเดือนและจะต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ฯ เรื่องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงให้คณะกรรมการ ฯ ได้เร่งรัดพิจารณาให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางดังกล่าวต่อไป

๔. งบประมาณดำเนินการ ซึ่งขอกำหนดวงเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละสาขาวิชาและระดับการศึกษา โดยระยะแรกให้จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายดำเนินการเพิ่มร้อยละ ๑๐ เป็นเกณฑ์ในการคำนวณไปก่อน และจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนเพิ่มร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการเมื่อข้าราชการผู้นั้นผ่านการประเมินเข้าสู่ระบบใหม่ตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด นั้น ข้อเสนอในการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายดำเนินการเพิ่มร้อยละ ๑๐ ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสม โดยต้องไม่น้อยกว่าที่ได้รับในปัจจุบันและเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสมกับการเติบโตของงบประมาณรวมและภาวะเศรษฐกิจ ส่วนการจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนเพิ่มร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการ ต้องคำนึงถึงสัดส่วนบุคลากรที่เป็นพนักงานต่อข้าราชการ โดยมอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณา ร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยและสำนักงานงบประมาณตามหลักการดังกล่าว แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๕. ในการให้อิสระในการบริหารการเงิน นั้น ในส่วนของเงินนอกงบประมาณ โดยที่การจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินจะกระทำได้นั้นควรเป็นพระราชบัญญัติโดยรัฐบาลเป็นผู้เสนอ ซึ่งจำเป็นต้องนำข้อมูลเงินนอกงบประมาณมานำเสนอฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติพิจารณาประกอบการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุกปี จึงให้มหาวิทยาลัยต้องรายงานรายรับและรายจ่ายให้รัฐบาลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการที่จะปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยทุกแห่งควรเร่งรัดการสร้างระบบบริหารจัดการ รวม ๑๒ ประการ ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณด้วย

- ๔ -

๑๐. ภารกิจรื้อเก่าประกันหรือสิทธิการประกันตัวของบุคคลที่เป็นพนักงานอาวรของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับข้าราชการนั้น เห็นชอบให้คงสิทธิดังกล่าว เพื่อเป็นการรักษาสิทธิอันควรมีควรได้เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ข้าราชการปรับเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย

๑๑. โดยที่แผนปฏิบัติการในการดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล ๒๐ แห่งไว้ภายในปี ๒๕๔๕ ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างกฎหมายของมหาวิทยาลัยเพียง ๒ แห่งคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ร่างกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเมื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในเรื่องนี้ชัดเจนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรเร่งรัดการพิจารณา และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ควรเสนอร่างกฎหมายให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามกำหนดระยะเวลา

๑๒. การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่นักศึกษาอาจต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากภาระของรัฐบาลในด้านการศึกษาค้นพื้นฐาน และโดยที่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะทำให้มหาวิทยาลัยมีรายได้มาสนับสนุนมากขึ้น กระทรวงการคลังควรปรับปรุงกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อมิให้มีการปิดกั้นโอกาสแก่ผู้มีความรู้ความสามารถที่มีฐานะยากจน

๑๓. ให้ทบวงมหาวิทยาลัย และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ติดตามประสานงานการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แล้วรายงานความคืบหน้า ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ

จึงเรียนขึ้นมายังมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกำธร จันทรวงศ์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

ที่ 22 ส.ค. 2543

โทร. ๒๘๒๕๔๔ โทรสาร ๒๘๑๐๖๒๘

ผอ. สบป. ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 ผอ. ส่วนฯ ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 จวค.๘. ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 จวค.จบป. ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓